

"EDINOST"
izhaja po trikrat na teden v četrtih izdanjih ob **torkih, četrtekih in sobotah**. Zjutranje izdano je ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — **Obujno izdano stane:**
za jedan mesec f. — 30, izven Avstrije f. 1.40
za tri meseca 2.60 4.—
za pol leta 5. 8.—
za vse leto 10. 16.—
Na naročbo brez pritožbe naročnine se ne jemijo osir.

Pozamično številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 25 avč., v Gorici po 25 avč. Sobotno večerno izdano v Trstu 25 avč., v Gorici 4 avč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglesi se račune po tarifu v petitu; za naslove z debolimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsegata navadni vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zavetnice, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vredajo.

Naročino, reklamacijo in oglase sprojema upravnemu ulica Caserma 13. Odprte reklamacije so proste poštne.

„EDINOST“ je med 1%.

Boj za slovensko šolo.

(Konec).

Konečne opazke in rekapitulacija razlogov za ustanovitev slovenskih šol v mestu.

Osvetili ter utemeljili smo v predstoječih izvajanjih potrebo ustanovljenja slovenske mestne šole v Trstu z vseh stališč ter smo dokazali:

1.) da je strogo ločiti mesto tržaško od okolice po mejah, ustanovljenih z deželnim postavo z dne 1. aprila 1882. (dež. zak. št. 8 ex. 1885.), ne le v političnem, administrativnem in sodniškem obziru, nego tudi v šolskem obziru ter da ni res, da ustvarja Trst z okolico faktično eno samo šolsko občino;

2.) da toraj ni res, da so smatrati šole v Barkovljah, v Rojanu na Katinari in v Škednju kakor mestne šole;

3.) da so ljudske oziroma meščanske šole v obsegu „pomerija“ mesta tržaškega organizovane kakor meščanske šole z osmiletno redno šolsko dolžnostjo, a okoličanske šole kakor šole na deželi se šestletno redno šolsko dolžnostjo in z nadaljevalnimi kmetijskimi tečaji, da jih mestni slovenski šolski otroci niti ne morejo obiskovati, ker bi ne mogli 7. mo. in 8. mo. šolsko leto pohajati nobene slovenske šole in ker je zistem vzgoje različen v mestu, kjer se ozira bolj na trgovinske in obrtniške potrebe, in različen v okolici, v kateri so šole ustrojene z ozirom na kmetijske potrebe, kakor prave šole na deželi ter da obstoji, ako ne po zakonu pa saj faktično, razdelitev občine tržaške najmanj v dva šolska okraja z različno organizacijo šolstva;

4.) da sam slavni magistrat nazivlja šole v obsegu „pomerija“, „mestne šole“ (scuole di città), a šole izven „pomerija“ deželne šole (scuole di campagna);

5.) da imajo mestne šole svojega okrajnega šolskega nadzornika, a okoličanske zopet svojega;

6.) da ima vsaka šola v občini tržaški strogo odločen teritorij, torej faktično svoj šolski okraj ter da ne smejo otroci iz enega šolskega okraja prestopati v šole drugačega šolskega okraja brez posebnega dovoljenja šolske oblasti;

7.) da velja za Trst, ki nima še deželnega šolskega zakona, še vedno politična šolska ustava glede ustanovljenja novih šol ter da bi se morala ustanoviti na podlagi tega zakona v soglasju s členom 19. državnih osnovnih zakonov, za Slovence v mestu tržaškem brezpogojno slovenska šola, ne gledé na to, da tudi državni šolski zakon z dne 14. maja 1869. jim ne more odrekati te pravice;

8.) da zahteva ustanovljenja slovenske šole v mestu tržaškem tudi pravičnost in politična morala, ker se ne more zahtevati od slovenskih mestnih otrok, da hodijo z nevar-

nostjo za zdravje in življenje v skoraj enouro oddaljene okoličanske šole, in ker nì razloga, da bi se ravnalo v tržaški občini drugače se slovenskimi otroci, kakor z italijanskimi, za katere poslednje so ustanovljene italijanske šole ne-le v mestu, nego tudi v okolici, akoravno je iz okolice v mesto ravno tako daleč kakor iz mesta v okolico;

9.) da, ako bi ne govorila za slovenske šole že zakon in pravičnost, morali bi vsejedno ustanoviti slovensko ljudsko šolo v mestu iz praktičnega razloga, ker ni prostora v okoličanskih šolah sploh in posebno še v šolah v Barkovljah, v Rojanu, v Škednju in na Vrdeli, niti za okoličanske otroke, še manj pa za ogromno število slovenskih mestnih otrok.

Konečna prošnja.

Visoko c. k. ministerstvo za bogočastje in uk!

Že 10 let bore se Slovenci tržaški za slovenske mestne šole (prva prošnja uveljena je bila 22. septembra 1884.), zeleni pribaviti svoji deci v današnjem boju za življenje prepotrebno omiko v materinem jeziku, ki je in mora biti edina podlaga izobražbi v ljudskih šolah po državnem zakonu in po najviših načelih pedagogike.

Do danes bil je ta boj brez uspeha in brezupno morali bi se udati Slovenci v Trstu nemili usodi, ako bi ne bili globoko prepričani o zakonitosti svojih zahtev in o pravičnosti najviše šolske oblasti v državi.

Prepričani smo, da bode to visoko c. k. ministerstvo vestno uvažilo naša predstoječa izvajanja ter se oziralo blagohotno na zanesljeno slovensko šolstvo v Trstu, v kar je opravičeno temveč, ker se je v zadnji sesiji državnega zbora stavila in vsprejela resolucija, s katero se je priporočalo šolstvo na Primorskem posebni pozornosti tega visokega c. k. ministerstva.

Ugodivši našim prošnjam, dokaže se, da se v Avstriji še vedno izvaja načelo: „Justitia regnum fundamentum“, ter utrdi se še bolj, ako je to sploh mogoče, znana in nikoli oporekana udanost slovenskega življa ob Adriji do vladajoče prejasne cesarske hiše in do celokupne avstrijske države.

Prosimo torej mi podpisani Josip Vodopivec, Ivan Besednjak, Anton Kljun in Josip Perhavec v svojem in v imenu soposilcev za slovenske šole v Trstu po svojem, pooblaštilom pod 15 izkazanem pooblaščencu, dr. Gustavu Gregorinu, visoko c. k. ministerstvo za bogočastje in uk naj blagovoli, premenivši izpodbijani odlok visokega c. k. namestitva v Trstu, naložiti slavni mestni občini tržaški, da ustanovi na svoje stroške brez odloga v središču mesta tržaškega, in sicer v bližini trga „Piazza della Legna“, na kateri kraj so se zedinili zastopniki vseh slovenskih staršev o priliki komisijonalnih po-

Sili se črni nam cvet, iz krajev večerne kulture;
Duh framsonevra strupen, skrivne oblasti;

[počast.

Zlo ateizma je to: povodenj svetovnega užaja;

Zblaznjencev slepih pojavit, samoumorov

[razplod.

Da je za uxore nam smart častitljiva, vredna

[spomina,

Ust ne otvarjam o tem, misel mi bega drugam.

Polno orožja je zdaj, vojakov kot listja in trave;

Četnika, redarja uzreš, kamor ti zmigne oko.

Vojska požira denar, močij gromoglašnih mi-

[lijonov;

Uboščvo in žalost sejoč, vselej z nemilo rokó.

Večna sramota ti svet! nam podlo si člove-

[kovanje;

Prošlost kričeta je nam v živem spominu

[še zdaj.

Človek, božanski obraz, nedolžnemu živjenju

[ugonobija;

izvedovanj, popolno ljudsko Šolo z osmimi šolskimi tečaji, oziroma osmirezno meščansko šolo z učnim jezikom slovenskim.

Za Josipa Vodopiveca, Ivana Besednjaka, Antona Kljuna in Jakoba Perhavca

Dr. Gustav Gregorin.

Kamenje za kruh!

Kdo nemški Dunaj je otel,
Porazil vam Madjara?

Kdo Turku Uuto moč je vzel,
Ubranil vas Tatara?

Janek Kermek.

Slovani, bivajoči v sedanjih obojestranskih polovicah države, kojima vladata haburška dinastija, bili so od nekdaj nepremično udani presvetli cesarski hiši. Ko jo že vrolo povsodi — ko niti Dunaj, središče države, ni več miroval, bili so Slovani jedini, ki so se svojo krvo branili svojega ljubljenega vladarja in so bili pripravljeni žrtvovati svoje življenje za obstoj avstrijske države.

Reči smemo, da so v onih kritičnih časih Slovani rešili državo. In kaj vidimo sedaj? Vidimo, da nas najbolj sovraži uprava tista nemškobilateralna stranka, katera se s posebnim naglasom ponaša pred svetom kot jedina, ki vzdržuje državo — dio staatsverhaltende Partei. Uprava ta stranka, ki ima še danes veliko moč v državi, trudi se v potu svojega obraza, da bi zbilja raket, v katero naj bi položili ono in isto avstrijsko Slovanstvo, ki je po svoji nepremični udanosti in svetobi in po svojem junashtu rešilo ono in isto državo, kojo hoče sedaj „vzdržati“ imenovana stranka, aka smemo verjeti nje besed.

Tem besedam je sededa težko verovati, aka sodimo po — dejanjih te stranke. Ta „državna“ stranka pač ne migne niti z jednim mazincem, da bi rešila ob neujah pogubljajoči se zvesti živelj slovenski. Britka čutava obhajajo nas Slovane v tem pogledu, kadar-koli se spominjamo žalostnih odnoblajev v Koroski, v Istri in v Trstu z okolico vred. Res, ako mislimo na vse to in sosebno, ako mislimo na dvojno mero, katera je v rabi pri raznih naših „državnikih“, moramo pač veklikati: Vračajo nam kamenje za kruh!

A ne le v obrambo države, ampak tudi v obrambo avstrijskih Nemcov samih prelivali so svojo kri avstrijski Slovani. In kar niso storili avstrijski Slovani, storili so v tem pogledu — Rusi. Prosimo: to so zgodovinski in sodelovali, katerih ne more utajiti nikdo!

Avstrijskim Slovanom so res zajamčene pravice na podlagi — jednakopravnosti, le žal, da so le na papirju vse te pravice in jednakopravnost z drugimi narodnostmi! Kaj čemo: Nemci so vajeni in ukazovati, in zato hočejo ukazovati še danes tudi nam — njih dobrotnikom.

Ako si Slovenci priborimo najneznanejšo mirvico v narodnem pogledu, že je po konci vse to pravicoljubno nemško časopisje, da kriči v svet, o krvicah, ki se dogajajo

Vojska nam kruti je bes, pekla nagnjusna

[premož.

Grda oholost je vstop in presamosvojost na

[zvetu,

Da se nedolžnega zganja v boj — z ne-

[dolžnem v pogin.

V stare Arene prizor nam kaže preprodlo nasilje;

Rob se je z robom boril, krutim gledal-

[cem v nasilast.

Jedno edino mladenič ima življenje na svetu;

S silo mu vzame ga črt — v boju Morani odda.

Nade bliščale so mu, po potu drugačenem do

[atreča:

Naj mu življenje sladi v družbi nekaljeni mir.

Zblodi osoda račun mladenču v razvretenej döbi;

Domu odtrgan leži v zemlji sovražnih ljudij.

Kteri bi pametnik dal odsekati si glavo v

[zamenjo,

Da bi cel svet pridobil? Žisenj nad drugo

[je vse!

Nemcem — o „bedrängte Lage des deutschen Volkes“.

Mestni zastop Ljubljanski se je slednjič vendar ujunačil toliko, da si je postavil potom izvojeval pravico do samoslovenskih napisov. Veseli smo bili tega tembolj, ker nem je predobro znana žalostna istina, da v Ljubljaci je do sedaj kar mrgolelo nemških, nemško-slovenskih in slovensko-nemških privatnih napisov.

Proti tej skromni in po analogiji v drugih mestih mešano narodnosti — Celje, Maribor, Trst, Celovec — povsem opravičeni pridebiti, dvignilo se je kakor jeden mož vse „zatirano“ Nemčijo. Temu poslednjemu se pridružilo tudi vojaško poveljništvo v Ljubljani, izrekši se proti slovenskim napisom na erarienih poslepjih. A tu vprašamo: zakaj se ne postopa jednak tudi v Trstu? Ali velja tudi tu „dvojna mera“?

Tudi v Trstu in po Istri se drže dvojne mere, toda na kvare vladajočim Nemcem samim! Dá: ti Nemci, ki toli skrbno čuvajo nemčino med Slovenci, ti Nemeč se ne zmenijo za to, da velja na našem magistratu nemščina kot „tuj jezik“ in nič jim ni do tega, da je celo pri naših sodiščih italijanska na prvem mestu.

Nemščina je v Avstriji „vojaški jezik“ in v tem pogledu se jej morajo klanjati vse nemške narodnosti. Dá, tako je v vsej Avstriji, samo v Trstu menda ni tako, ker tu se mora nemščina umikati pred italijanskino. Temu je najbolj dokaz okolnost, da naši slovenski novinci morajo v Trstu prisegati v italijanskem jeziku!

Zvesti in hrabri so slovenski sinovi in svečati bi ostali tudi tedaj, sko bi jim sploh niti ne bi trebalo prisegati. Ali če že mora biti prisega, dajte, pustite jim, da prisegajo v jeziku, kojega razumejo! Uborni slovenski narod zasluži pač po svoji zvestobi in ljubezni do cesarske hiše, da bi smol prisegati svojemu vladarju v svojem materinem jeziku. Krivično bi se nam zdelo, ako bi morali naši prisegati v nemškem jeziku, ali koliko bolj neopravičeno je, ako morajo prisegati v italijanskino, ko vendar ni italijanskina niti „državni“

kraljestvo! A naši mladeniči in mlađi može prekoračili so tedaj mojo — toda ne ob Soči, ampak ob Kostanjevici in pri Brodu — korakajo veselo v boj za slavo svojega vladarja in svoje države!

Ko je obiskalo Njegovo Veličanstvo, naš presvitli cesar belo Ljubljano in Kranjsko splet, povodom 500letnice združenja s Habsburško dinastijo, videti je bilo, kako brez pogoju zaupa Njegovo Veličanstvo svojem ustanemu narodu slovenskemu. Presvitli cesar sprehajal se je zjutraj na vse zgodaj po „Zvezdi“ sam in brez „spremstva“. Ali je bilo tako mogoče povsodi drugod in vsikdar?

Bahati ljubljanski nemškutariji hoteli so tudi takrat potiskati svojo nemščino na prvo mesto, hoteli so biti prvi se svojim pevskim zborom, v katerem je moral peti mnogoštivilno slovenskih dijakov. Izvedli o tem, odredilo je Njegovo Veličanstvo, da naj Slovenci pojo prvi. Ali ni ta čin ljubljenega našega vladarja najlepši dokaz, kako se motijo oni nemški gospodje, ki med Slovenci vsljujejo svojo nemščino? In ko je zapel tedaj naš zbor prekrasno, nalašč v ta namen zloženo pesem, in zlasti besede: „Osreči miličar, osreči — Ta narod srčno te ljubeči“, tedaj se je prepričalo Njegovo Veličanstvo vnovič, da ima pred seboj narod „srčno ga ljubeči.“

„Hrast se omaja in hrib — Zvestoba Slovence na gane“ — tako je bilo čitati tedaj na nekem slaveloku v Ljubljani. Naš narod je vreden teh besed: bil je in bode vsikdar u dan državi avstrijski in habsburški dinastiji.

Ako pomislimo torej, da je lojalnost slovenskega naroda notoriška istina, in ako pomislimo nadalje, da so bili Slovani tisti, po katerih povprašuje pesnik:

„Kdo nemški Dunaj je otel,

Porazil Vam Madjara?

Kdo Turku ljuto moč je vzel,

Ubranil Vas Tatara?“

potem nam stopa živo pred oči nehvaležnost naših Nemcev, ki nam ponujajo kam eno mesto kruha: ki satirajo mili materini jezik ljudjstvu slovenskemu!

Slovani so prelivali kri za državo, Slovani so bili močan sid v obrambo zapadne kulture pred napadi divjih azijskih družil, Slovani so bili po takem dobrotniki vsej zapadni Evropi, a v plačilo nas psujejo oblastni Nemci z „destruktivnimi elementi“, nas ovajajo kot puntaje in nam kritijo naša naravna narodna prava, kjer in kadar le morejo.

Kamenje namesto kruha!

D O P I S I .

Iz Sežane, dne 15. avgusta 1894.

[Iav. dop.]

Danes, gospod urednik, Vam moram pa poročati nekaj veselega, da ne poredete, da le jadujem vse leto.

Bila sem na Dolenjskem! In želela sem videti lepo Dolenjsko ter prepričati se o nje zavednosti.

Iz Sežane nas je odšlo 6 oseb: trije možki in tri ženske. Vidite, da jo Sežana res zavedna!

Ne pričakujte pa, da Vam bodo opisovala potovanje naše v Novomesto ali morda razno slavnosti. Ne, to dobitje že iz druge strani. Pač pa Vam hočem načrtati utise, ki so tičejo mojega ženskega spola in čutstvenja istega za domovino.

Prišedel na ljubljanski kolodvor, kipelo mi je srce same radosti, ko sem užrla toliko zavednih Slovenk, prihitevih od vseh krajev

Selnice v rožni naš svet smehljalo bi slogi [se naši,

Ako zdaj imamo se v večno proslavo zares. Samo bojim se še zdaj, da pišem besedo po [vodi, —

Tvojih nazirauj želje, — blagi vipsavski rojak. Podčavenski:

*) Gospodine urednik! Pravda enaka za vse, tudi pri Vas v Trstu se ne vrši, ker so ljudje „na klinu še nizkem omiku“; dr. Gregorinova pritožba glede slov. Šol. na visoko popočiteljstvo prosvete v Beču je temu dokaz.

Na klinu še nizkem omiku je svet kakor preizraženo v prosti elegiji ali žalostniki, a na nižjem klinu omiku so tržaškega mesta oči, da ne umemo jasno določene šolske postave v naši državi. (Je močno umeti. Stavec.)

Dr. Gregorin je dokazal. Kdor pa dokazanega ne časti in spoštuje — ni mož nego veternjak.

Na klinu še nizkem omiku so ljudje, ki pihajo v razprani moh., ki sapo ne drži; ljudje, ki tolčajo s krivčno pestijo Bogu na steklena vrata, neznajoči, da vsako zagročenje na svetu se prej ali poznej hudo kaznuje.

Na klinu še nizkem omiku so taki ljudje, ki drugo narodo prezirajo ter njih jezik zanjujejo.

mile domovine, da se skupno udeležimo našnega praznika. Videti je bilo samo vesole obrale — in kakšne ne, saj nas je dovela skupaj na blatinu moč ljubavi do domovine!!

Ko nas je odpeljal vlak, zamknjeno sem gledala lepo slovensko domovino. Da, res: lepa si zemlja slovenska! Več kot trdoga srca mora biti oni, ki te ne ljubi!

Dá, ne sramujem se: tekle so mi solz radosti, videči, da se vendar probuja moj ljubljeni narod.

Vsprem na kolodvoru Novomeškem je bil veličasten, a vse mesto v sestavah. Tudi petje v františkanski cerkvi je bilo veličastno, posebno je vescega ganila pesem „Ciril-Metod.“

Po sv. mači smo se podali v lepi „Narodni dom“, kjer se je vršilo zborovanje.

Tudi vsega zborovanja ne bodo opisovala, ampak dotelekti se hočem le onih toček, ki zadevajo naš ženski spol. — Zarces ganljivo je bilo poročilo tajnika, velečastitega g. Žlogarja, ko je polagal na srce materam, kako naj vrgajajo svojo deco; Malokatero ko je ostalo suho.

Dá, dragi Slovenke, utisnite si globoko v srce zlato besede, koje je isrekel blagi gospod!

Ko se je pa predčastiti prvomestnik Tomo Zupan spominjal pokojne Marije Murnikove, ginjene nismo bili samo ženske, marveč tudi možki. Kdo bi se ne solzil za blago ženo, katera nam bi bila še mnogo koristila, da jo ni kruta smrt iztrgala iz našo sreda?

Marije Murnikove ni več med nami, ali nje duh plava nad nami ženskami, vspodbujajoč nas k vstrennosti.

Dá, blaga Marija, ki gledaš sedaj na nas dol iz nebeskih višav: prosi za nas, da bi te posnemale vse Slovenke, ter, da bi ljubile svojo domovino tako, kakor si jo ljubila Ti! Tvoj vugled nam poraja obilen sad, o tem sem se prepričala. Videla sem na svoje oči, da si zapustila vrle učenke. Bog nam daj veliko takih žen!

Po zborovanju smo se podali v krasno odčeno dvorano gospoda Tučeka. Tu je bil skupni obed. Ne treba praviti, da so se vrstile napitnice, a moj naman ni, da bi govorila o istib.

Vendar moram nekaj grajati o tej prički, kar je gronilo veselje moni in vsem mojim vretnicam. Možje so bili namreč posabili, da niso smi, ampak da imajo med seboj rahločutno žensko. Posabili so, da je družba sv. Cirila in Metoda jedino društvo, v katerem se more gibati tudi ženska, kjer pozabljiva svoje britkosti, kjer se moremo veseliti val brez razlike stanu.

Družba svetega Cirila in Metoda je družba ljubezni in vsemi-ljenja, a kjer kraljuje ljubezen, ne sme se urivati sovraštvo; tu ni smeti kaliti veselja. Vem, da se to ni zgodilo iz hudočije, ampak iz neprevidnosti, in zato se nadejam, da pri prihodnosti skupščini puste možje na strani vse osebne mravnosti ter da se bodo veselili z nami ženskami v edinstvu in domovinski ljubessi. In sveta brata bosta rosila avoj sveti blagovol na nas zpusčene Slovence in na naše zanemarjeno deco.

Vskorajna mrčnja izgini izmed nas; družba sv. Cirila in Metoda budi ognjšče, pri katerem se bodo posreči ogrevati v ljubessi — za vero, dom in cesarja!

Političke vesti.

Dopolnilni volitvi na Koroškem. Konservativci na Koroškem so dosegli pri-

Na klinu še nizkem omiku so ljudje, noboči se nepristransko obsodbe, ki jo nekdaj izreče nad grčniki zgodovina, javljajoča našim potomcem, s kakšno potprečljivostjo in požrtvovanostjo so dosezali tržaški Slovenci svoje pravice, osobito gledo narodnih sol.

Nekdaj je rak govoril svojim mladim o napredku; mladi pa so mu glasno smejko rekoči: „Oče! v zgledu pokazite, kar nas učite! Dokler tudi vi hodite po rati, so prazno vašo beseda“. Istotako naj i „avita kultura“ Slovencem v dejanju pokaže svojo veljavno, a ne da nam narodni razvoj in napredek zavira na vse mogoče načine. V 19. razsvetljenem veku krenito na drugi pot!

In ras, če zdič narod drug drugega spoštovati in se ljubiti, zmanjša se zlo na svetu, da se Slovence oddahnijo težkih ran, zblizajoč se pravilnejši in srečnejši dobi.

Krivična „avita kultura“ naj torej prestane! Pravda enaka za vse!

Kmetski upor. 115

Zgodovinska povest žestajnega veka.

— Spisal avgust Šenov. Preložil I. P. Planinski. —

Jana! zakriči in se prime za glavo. Jana! Za Boga, ali si to ti?

volitvah volilnih mož toli lepih vspahov, da nemški listi že računajo z eventualnostjo, da preide jeden od obeh državoslovnih mandatov, ki sta oddati, sedaj v konservativne roke.

Izjemno stanje v Pragi. Danes se je vršil na Dunaju ministarski svet. Posvetovali so se med drugim o razveljavljenju izjemnega stanja v Pragi. Dne 12. septembra bodo loto, odkar je Taaffova vlaada proglašila izjemno stanje in zajedno zaustavila dovoljanje porotnih sodišč.

Škofovska konferenca na Ogerskem. Kakor se govori, snidejo se vendar ogerski škofje v posvetovanju o položaju, nastavšem po vspremu zakona o civilni poroki. — Ogerski konservativci hočejo tudi začakovati novo „ogersko ljudsko stranko“, kateri bi bilo geslo: „Bog, kralj in narod“. Tej stranki bodo v prvi vrsti nalogi, storiti vse mogoče, da se razveljavijo zakoni, nasprometnji postavi božji. — Dunajski židovski listi se seveda rogojo tem naporom konservativnih mož, kateri posebno bi hoteli, da bi se ogerski konservativci vendar enkrat vzdramil iz letargije. Ali to roganje ne bi smelo plasti nikogar, kajti vspah je konservativcem gotov, ako bi hoteli — a le v tem služaju!

— popolniti svoje geslo z določilom: in je danaka pravica vsem narodnostim. Če pa bodo konservativci hoteli vztrajati na oskorsnem, krivčnem in nasilnem stališču ogerskega živinizma, potem seveda jim je prekokovati že danes, da se jim izjavljave vse njih napori.

Ruski in srbski dvor. Ker so srbske „Male Novine“ poročale, da se je vodja srbskih radikalov in bivši poslanik v Peterburgu obvezal delati na to, da se odstrani dinastija Obrenovićev ter da potem zasede srbski prestol kakor ruski princ, izjavlja sedaj g. Pašić, da je vse to grda denuncija, proračunjena v to, da bi na jedni strani kalia prijateljske odnose med russkim in srbskim dvorom in na drugi strani med srbskim prestolom in radikalno stranko.

Bolgarska in Rusija. Z osirom na veste, da namenujejo Bolgari poslati v Peterburg posebno deputacijo, katera naj bi pospešila spravo med obema državama, izjavljajo najvplivnejši russki listi, da o taki spravi ni mogoče govoriti, dokler bodo zahtevala Bolgarska, da se pripozna princ Ferdinand.

„Plemenitost“ srbskega kralja. Tedaj se je zatrjevalo, da kralj Aleksander vodom svojega 18letnega rojstnega dne pomilosti vse politike „hudodelce“, v prvi vrsti Čebinjca in njega tovariša, ki so oboženi nekake zarote proti življenju kraljem. Nasi se je bil kralj po slovem državnem prevratal že proglašil polnoletnim, dosegel je z 18letom tudi po ustavnem srbskem zakonu svojo polnoletnost; da dokale svojo „dvostroko“ polnoletnost in neodvisnost, odredil je, da se Čebinjac in družba izročijo kazenskemu sodišču v Bozemgradu. To se je zgodilo včeraj. Mar mladi kralj ni zarces „plemenit“?

40 anarhistov so zaprli te dni v Bolzalin. Večina med njimi pa so navadni slođinci, kateri reklamujejo za-se pravico kresti, kjer jim je drago. Tako je tudi drugod, kajti gotovo je, da mnogi teh „idejalistov“ in „boriteljev za jednake pravice“ niso druzega nego lopovi, ki iskoridajo zaslepljenost svojih tovarišev, da lepo žive — brez dela. Tem junakom služi vse anarhističko gibanje v to, da svoja zlostavstva skrivajo pod političko pretvzo.

Pomilovanje v Italiji. Italijanski kralj

Ženska se niti ne gane.

— Jana! zakriči mladenič močneje, položi v roko na nje rame, Jana, jaz sem — jaz, tvoj Jurij — da, Jurij Mogajić.

Ko se je dotakne, zgane se ženska, počaže zobe, upre udre oči v mladeniča in se zakrohoti:

— Ha! Ha! Ha! Gospod stari, okopali smo koruso in zvonovi pojó. Bim! Bim! Čuj! Čuj! Kaj ste prišli? Divji plamen se zaaveti v deklincih očeh in, skočivši pokonci, vzkrikne: Mar zopet prihaja, prokleti volk, da piješ moje srce, mojo kri? In zgrabi Jurija za prsa ter začkriplje z zobmi. Ho! Ho! Ho! Čujte, svetje gredó pome, po Arlandovo Doro! Glej, glej, šepne Jana in pokaze s pratom na drevo na dvorišči, ali vidiš svate, jeden, dva, tri, glej, to je kam, to je stari svat. Pomoži Bog, gospoda! Tiho, tiho, srce, spava, naj spava. Ne budite je!

je izdal naredbo, s katero se onim, ki so bili radi izgradov v Siciliji in v Lunigiani obsojeni do 1 leta ječe, odpusti vse kazni, onim pa, ki so bili obsojeni do treh let, tretjina kazni. Denarne globe odpadejo pa za vse. Glode onih, ki so dobili nad tri leta, ni dolocenega ničesar.

V pomirjenje Siciliancev. Italijanski kralj je odredil, da se njega sin in prestolonaslednik princ Viktor Emanuel prihoduje jeseni presesti v Palermo, kjer prevzame vodstvo jedne divizije pehote. Siciliani so baje želeli še dolgo, da jih obiše prestolonaslednik. Sedaj je kralj ugordil tej želji, da dokaže svojo ljubezen, ki jo goji za tamošnje naseljence.

Vojna med Kitajem in Japonsko. Berolinska „Post“ javlja, da je kitajска vlaada vsprela ponudbo neke nemške zadruge gledo posojila 1 milijona funtov sterlinov v zlatu (oko 12 milijonov gold.). — Kitajski cesar, „najajni sin sonca“, je strašno rasburjen vseled neugodnih poročil, ki prihajajo s bojišča. Pravijo, da namenuje poniti na časti vse generala, poveljnike vojev, ker jim očita malomarnost in nesmočnost, ker niso umeli staviti proti Japoncem takoj vojsko, da bi jih potolka. — Iz Londona poročajo včeraj: Minoli torek plulo je 8 japonskih vojnih ladij mimo Thefoosa proti Zapadu. Misli se, da namenujejo Japonci bombardovati še koje korejsko pristanišče.

Različne vesti.

Proslava rojstnega dne Njeg. Veličanstva vršila so je v Trstu nastopno: Včeraj pod noč čuti je bilo slovensko zvonenje raz vseh cerkv. Ob 7. uri zvečer je bil vojaški mirosov. Po 8. uri zbrali so se na dvorišču velike vojašnice član „Del. podp. društva“, društva veteranov, Unione Operaria Triestina“ in „Gioventù Triestina“, od koder so odšli v sprevod po mestu nosed lampione in svetilke. Sprevod, v katerem sta bili dve godbi, ustavljal se je pred namestništvom. Tu sta predsednika društva „Unione“ in veteranskega govorila v italijanskem in jedan član „Del. podp. društva“ v slovenskem jeziku. Med tem so švigale rakete v zrak raz Lloydovih parnikov in kopališča Buchler. Vračali so se na trg pred vojašnico razdelil se je sprevod. — Danes ob 9

posdravil vse došle milo goste in prijatelje slovenskega šolstva, imenoma pa večer. gosp. drž. posl. dra. A. Gregorčiča. Zborovalce je potem najprej posdravil g. Tomaz Jug v imenu učiteljskega društva za Goriški okraj, potem pa vladni zastopnik baron Winkler v imenu vlade. O preosnovi učnih knjig sta govorila nadučitelji Peter Medvedček in nadučitelji M. Nerat. O njiju govorih se je vnesla tako živahna razprava. Gosp. Iv. Banjo je govoril o podpiranju učiteljskih udov in sirot, g. Peter Medvedček pa je priporočal konvikt, ki naj bi se ustanovil v Gorici. Vsi predlogi so se izročili upravnemu odboru. Po občnem aboru se je nadaljevala seja delegacije, v kateri so se posvetovali o izdavanju knjižnice za mladine, kateri posej prevzame „Goriška tiskarna“.

Na to so se vrile volitve. Odbori in odseki so ostali stari in tudi g. predsednik Ribnikar moral se udati soglasni telji svojih tovaršev ter ostati na čelu „Zvezne“.

Zvečer je bil koncert v čitalnici, po koncertu pa zabava na vrtu hotela Suda. „Soča“, pravi, da si videl tu v duhu — združeno Slovenijo.

Vse zborovanje vrilo se je večerastno in dostojno svednega slovenskega učiteljstva. I mi kličemo danes: slava našemu učiteljstvu! Učitelji so naša neda in naš up, kajti njim je izročena naša bodočnost, naša mladina.

Popravek. V denašnjem ajutranjem izdanju vrnila se je v članek „Boj za slovensko šolo“ sicer sicer mala ali dokaj vašna pomota. V odstavku IV. al. 1., ki govorí o slovenski šoli v Barkovljah, je rečeno v zadnji in pred zadnji vrsti, da bi bilo prostora k večem za 100 otrok, a glasiti bi se moral ta stavok: „k večem še za 10 otrok.“

Pristnoet Italijanskega vina. Tržaški babjek, tudi „Il Piccolo“ zvan, vtič svój nos, kakor je znano, v vsako stvar. Te dni se je bil lotil, baje ker ni imel drugega gradiva, celo svojih „rojakov iz kraljestva“ in svaril tržaško občinstvo pred očim vinom iz Sicilije, češ, da je ponarejeno, zastrupljeno in kdo ve kaj še vse, kajti drugače ne bi se moglo prodajati po 16 nv. liter. Na to filipiko se je oginal v današnjem „Il Piccolo“ nek Sicilian, gostilničar in trgovec, ki priznava s neverjetno ravnodušnostjo, kakó more prodajati siciljsko „pristno“ vino prav lahko po omenjeni jeni, ne da bi bilo vino zaradi tega popačeno takó, da bi bilo škodljivo zdravju. S tevilkami namreč dokazuje ta poštenjak, da ni napravi in 10 hektov siciljskega vina na najjednostavnnejši način 20 hektov s tem, da primeša vino 10 hektov — nabrežinske vode! Ta pa zdravju gotovo ne škodi. „Vino“ ali „voda“ — kakor se še hode, ker je vsakega pol — ima vedno že 7% alkohola in prebrisani gostilničar zasuši pri tej mšanici okroglih 14 gld. in to v dveh dneh, ker se ljudje kar pulijo za to vino. Kdor ana, ta sna; le škoda, da je ta poštenjak s svojo odkritočrnostjo oponoril tudi mnogoštevilne tekmece na svojo „manipulacijo“.

Odbor „Občnega delavskoga izobraževalnega, pravavarstvenega in podpornega društva“ naznanja avomu udom, da se je društvo začasno preselilo v ulico Donata hšt. 1. II. nadstropje. Posivila zajedno vse slovenske delavce, da pridno pristopajo k temu, za delavki stan zelo vašemu društvu, kateremu je uamen poučevati delavce v vseh

me je ujedel tu, tu, hudo, hudo, in položitvi roko na srce, udari dekle v jok, joka britko, kakor otroci.

Nem stoji Marko, glava mu je omahnila na prsa, zagojelo oblije se mu ispremeni od neizmerne toge, a trepalnice mu porose solze.

— Kdo je tu? zakliče glos s ceste. Uskok se ozre, Jurij poskoči, kot da ga je strela zadela.

— Ujec! Ujec! Glej svojega Jurija! Iz pekla prihaja v pekel. Razširivši roke in opotokajo se omahne mladenič v naročju ujca Gubca, kateri je prihitel na dvorišče, postal, debelo gledal in vzkliknivši od radošči in žalosti pritisnil mladeniča na svoja prsa in vzdihnil:

— Oh Jurij! Sin moj! Dragi moj sin! Odkod te nosi Bog? Jurij vzravna glavo.

— Za pet ran Jezusovih, ne prasajte, odgovorite, ali je to Jana, moja Jana?

(Daleko prih.)

strokah naobražbe, varovati iste v pravnih slučajih ter jih podpirati v slučaju potrebe. Društvo se je postavilo v novejšem času na naredno podlago in odstranjeno je vse ono, kar nas je do sedaj odganjalo od tega društva. Zajedno pa prosimo vse rodoljube, da nas blagohotno podpirajo vsestranski, da bodo mogli vtrajati ter rešiti naloženo si teško nalogu. Nadalje oposarjam, da se smejo po vsem Primorskem ustvarjati podružnice našemu društvu. — Gg. odborniki pa so naročeni, da se vdeleže seje dne 20. t. m., ker so jako vašne stvari na dnevnem redu. Začetek seje bode ob 8. uri zvečer.

— Darilo. Cesarski namestnik vitez Rinaldin je podaril povodom rojstnega dne Nj. Vel. cesarja zakladu „Marija-Valerija“ društva „Unione Operaia“ sveto 200 gld.

Za družbo Sv. Cirila in Metoda podaril je g. dr. Premerstein, notar v Tolminu, 1 krono, kot zasluge na neko informacijo pri sodišču. — Nabrali so mladi Hrvati in Slovenci 2 gld. 53 nv.

Naš „Il Piccolo“ se zna prostaviti po robu, kadar hoče. Dasi sicer babje hravice, vendar včasih prav odločen, ravnajoč se po načelu: ali vse, ali pa nič! Žejta po italijanskem vseučilišču mu je sedaj rasgrela žive ter mu nadihnila nesnasko „korajšo“: vse, ali pa nič! Ker je naša vlaada imenovala g. Paschionija, dosedaj profesorja na vseučilišču v Camerino, profesorjem in predavatevjem rimskega prava na vseučilišču v Inostrušu, pokazala je naša baba vlaadi — namesto da bi bila hvaležna — svoje ne baš lepo deljusti. Kriči namreč poznanim hripcam svojim glasom: Kaj to, to ni nič, mi hočemo svoje popolno italijansko vseučilišče! Taka velikodušnost — tako kriči — ni nič vredna, to so le drobtinice od bogato obložene misi, pri kateri so sedeli — drugi! Te drobtinice morajo le podvajiti energijo Italjanov, da dosežejo to, kar jim je zajamčeno po zakonu. — Glejte jih, kako se pridno sklicujejo na drž. osnovno zakone, kadar jim to tako kaže, a kako drzno teptajo iste zakone se svojimi petami, kadar bi jih bilo treba vvrščevati drugim na korist! Kako pa je se slovenski šolami v Trstu? Ali ne zagotovljajo drž. osnovni zakoni (§. 19!) tržaškim Slovencem pravice do osnovnih šol, gotovo še popred, nego pa vam italijansko vseučilišče? Ako veljavajo ti zakoni za vas — za vas pa tudi! Torej gospoda: najprvo treba, da vi sami isvršujete zakon napisani drugim, potem pridite še le se zahtevate, da morajo drugi izvrševati zakon za vas! Dotlej pa molite in — sramujte se!

Z Nabrežine se nam piše: Dne 19. t. m. zvečer bode v Nabrežini na trgu pri g. Tancetu na prostem skupni obed (banket) v proslavo rojstnega dne Njegovega Velikanstva, našega cesarja Franca Josipa I. Pri banketu sodeluje in prijaznosti poveljničko društvo „Nabrežina“ ter avira godba iz Tržiča koncertne točke. Ob jednem se omenjeni dan tukaj praznuje shod sv. Roka.

Iz Barske se nam piše: Dne 26. t. m. blagoslovil se jako krasen, 160 cm. visok kip Devico Marije za tukajšno cerkev sv. Kancijana. Naročen je iz Bavarskega od tvežkega Mayerja, kogega so prekrbili tukajšnji vrli mladeniči in mladenke. Mesto da bi zapravljali denar po pivnicah in plesali, obrnili so ga v boljši in imenitnejši namen. Čast jim! Blagoslovilje bodo istega dne ob 9. uri ajutraj. Pri slovesnosti bodo mnogo duhovnikov iz okolice in gotovo obilo ljudstva, ker enake slovesnosti so redke. Bog živi mladenče in mladenke barške in Mati Božja izprosi jim obilo milosti pri Vaemogočnem!

Kolera v Pragi? „Corresp. Bureau“ javlja včerajšnjega dne iz Prage to-le lakonično vest: „Službeno je konstatovano, da se je tu pojavila azijska kolera.“

Zanljiva pravda. Naši č. čitalci se izvestno še spominjajo iz naših poročil, da je dne 10. min. m. italijanski parnik „Columbia“ v Črnom morju trčil ob ruski parnik „Vladimir“, vseled cesar se je bil potopljal. „Vladimir“ in o tem je poginilo mnogo oseb. Med utopljenimi bila sta dva novoporočena, koga sta bila zavarovana pri neki ruski zavarovalnici na ta način, da dobi zavarovalnino dotedni, kateri preživi drugega zakonskega; ako bi pa umrl še drugi zakonski del, predno je bila izplačana zavarovalnina, potem dobitno dotedno zavarovano sveto dediči pozneje umrlega zakonskega. V omenjenem slučaju pa sta se potopila oba zakonska; zavaroval-

nino zahtevajo zatorej dediči po možu, kakor tudi dediči po feni. Ker pa nobena stranka ne more dokazati, da li je žena ali mož, boreča se z valovi, živel nekoliko trenotkov več, predno je poginil — in to jo v tem slučaju odločajoča vašnosti! — spravili so obojestranski dediči stvar pred sodišče, kjer bodo tedaj razsoditi, kateri zakonskih upopljencev je živel dalje časa?

Košutovanje. Iz Budimpešte poročajo, da je sklenil tamošnji „Jockey Club“, da ne dovoli grofu Esterházyju udelešiti se prihodnjih konjskih dirk, ker je nadolj jednemu svojih konj — imé „Košut“! Strašno! „Jockey Club“ imenuje to „profanacijo“ imena nedosežnega patrijota“ ter je grozno rasburjen proti ubogemu grešniku Esterházyju. — Naj pomislijo občutni Madjari, koliko — na konj! — ampak psov nosi nič manj slavno ime „Bismarck“ in vendar še ni prišlo nikomur na um, da bi to proglašil kot „profanacijo“. Pojavila se menda stari „Košutov delirij“. Res se Esterházyjev „Kossuth“ ni udelešil dirk.

Poskušen samomor. Sinoč okolo 8. ure zvečer se je na javnem vrtu na velikem trgu zastrupil 25letni natakar Viktor Magrini. Prisotni ljudje, videvši da je mladeniču zlo, pozvali so zdravnika iz zdravnške postaje, v tem pa je nek stražar že odpeljal Magrinija na zdravnško postajo, kjer pa seveda ni dobil zdravnika, kajti isti je pohitel tje, kamor so ga bili poklicali. Stražar je torej odpeljal svojega „bolnika“ v bolnišnico, kjer so natakarju izprali želodec in ga spravili izven nevarnosti. Varok poskušenemu samomoru je baje, kakor ža navadno, nosredna ljubezen.

Menadna smrt. 86letni dalmat Anton Stiebel, stanujoci v ulici Giulia hšt. 1, je pričel včeraj v mestno bolnišnico, ker se je počutil zlo. Komaj so ga usprejeli v zavod, umrl je več kapri.

Sodnisko. Tukajšnje sodišče je obsodilo včeraj 18letnega krošnjarja Ivana Boschiana iz Trsta zaradi tatvine na 6 mesecov in 17letnega težaka Franja Budo zaradi sakrivjanja pri tatvini na 3 meseca jeho. Dne 31. decembra min. leta je bil Boschian ukradel v neki žganjarji gosp. Petru N. zlato napravo, kojo je izročil Budi, da jo zastavi. Dobila sta 8 gld., kojo sta zapravila. Zastavljeni listek sta vrnila okradenemu. — 16letni gimnazijalski dijak Josip Kalokira iz Lovrane je obsojen na 2 meseca ječe, ker je dne 22., 25. in 27. junija t. l. v Lovrani ukradel trgovcu Leopoldu Franiju 19 gld. — 15letni potepuh Roman S. iz Trsta je dobil zaradi upora proti stražarjem dva tedna strogega zapora.

Policijsko. Perici Ivanu Markužu, stanujoci pri Sv. Ivanu hšt. 640, odnesel je po noči na včeraj nešnati tat perila, vrednega nad 80 gld. Uboga perica bi bila moralna včeraj raznesti dotedno perilo raznim svojim strankam v mestu; ker je pa omot izginil brez sledu, prijavila je drzno tatvino policijskemu komisarijatu v ulici Souesa, koje brakone najde drsnega tatu. — Po noči na včeraj so prijeli stražarji v ulici Sotte Fontane 44letnega, težaka I. Depaseja, ker je pisan rasgrajal tako, da je motil ponocni mir. Ko ga je nadzornik polic. stražarjev opomnil, da najmolči, opsoval je njega in še stražarja, koja sta bila z nadzornikom. Spravili so ga z velikim trudem v zapor. — Včeraj so zaprli 77letnega brezposebnega Jakoba M. iz Solkana, ker je v ulici Belvedere nadlegoval ljudi s prejašnjem.

Bratje Sokoli!
Vdeležite se polnoštivalno južnajšnje veselice „Delavskega podpornega društva“ v Mondu novo v društveni opravi.

Na zdar! ODBOR.

Najnovejše vesti.

Gradec 18. Iz kompetentne strani oporeka se odločno, da se je pojavila kolera v Celju.

Prag 18. Na predvečer cesarjevega rojstnega dne ni bilo običajne vojaške serenade in sicer z ozirom na izjemno stanje. Vzlio temu pa so se zbirali rokodelski pomočniki in vajenci, ki so se pa takoj razšli na poziv redarjev. Zaprli so pet oseb radi upornoosti, od katerih pa so 2 tako izpuštili.

Praga 17. (ob 10. uri zvečer.) Ulice so prazne.

Belgrad 18. Trgovinski minister Ivanič in pravosodni minister Avdušović sta od-

stopila. — Do sedaj se je vlada baje izognila splošni ministarski krizi; Nikolajevi menda ostane še nadalje ministarski predsednik kljub temu, da ni poseben prijatelj Milana.

Peterburg 18. Večina tukajšnjih listov napada Koburžana in njega vlasti zaradi tega, ker ni bil pomilovan Karavelov. „Svet“ menja, da se o sedmi obletnici Koburžanovi majde bolgarski prestol.

Sredec 18. „Borba“ kritikuje postopanje Koburžanovo, da je pomilostil 245 navadnih hudelecev, a Karavelova ne, ki je uživa splošne simpatije in kogega je smatrati že kot mučenika.

Trgovinske brzojavke.

Budimpešta. Pšenica za jesen 6 49—6 51, za spomlad 6 59—6 61. Koruza za avg.-sept. 5 74—5 76. Oves za jesen 5 72—5 74. Rža za jesen 5 07—5 09.

Pšenica nova od 78 kil. f. 950—9 55, od 79 kil. f. 8 55—8 60, od 80 kil. f. 8 60—8 65, od 81 kil. f. 8 65—8 70, od 82 kil. f. 8 70—8 75.

Ječmen 6 20—8 40; proso 5 70—6.

Trg v obči mladen. Ponudbe pšenice srednje, minili rezervirane. Prodalo se je 20.000 met. st. 5. n. cenejo. Koruza tudi 2—4 n. oves in rž 5 n. učenje. Vreme: lepo.

Praga. Notariniran sladkor za avgust f. 15.25 nova roba za december f. 14.30, stalno.

Havrs. Kava Santos good average za avgust 96.75, za december 85.50.

Hamburg. Santos good average za avgust 78.50, september 75—, december 88.50, trg jako muren.

Dunajska borsa 18. avgusta

	1894.	1895.
Državni doig v papirju	98.55	98.40
* v srebru	98.55	98.40
Avstrijska renta v zlatu	122.50	122.50
* v kronsah	97.70	97.70
Kreditne akcije	364.10	362.50
London 10 Lst.	124.45	124.45
Napoleoni	9.88	9.88
100 mark	61	61.02
100 italij. lire	44.40	44

Sladkor. Pilé imamo še malo, ker so malone vase tovarne razprodale svoj izdelek. Še nekoliko mark RE in LZK imamo po f. 31%, do 32 za cele vagonje.

— Z ostalimi vrstami je jasno malo prometa. Današnje cene so: sladkor v glavah v vrečah f. 36 do 36%;

Concasse II. vrsti f. 35 do 35%; sladkor v kockah v založih f. 35%, do 36%.

Se se ne zna ničesar gotovega o obnovljenju „kartela“; zaradi tega manjajo z jedne strani posnudbe popolnoma, in z druge strani ni povpraševanja. Za Pilé — transito določili so f. 16%, do 16%; — sedaj, ker je učitniški davek z odbitkom (skontom) f. 13%, mislimo, da dobimo novi Pilé po f. 30% brez kartela, a po f. 32 do 33 s kartelom.

Riz. Italijanski se draži, a povpraševanje po njem je manjše; danes se uvažajo najslabše vrsti po 18%. Japonski se drži vedno čvrsto, a utegne se z svoji prilikami še podraliti in tako slediti italijanski, toda najverjetnejše je, da se podraži vselej vojne med Kitajem in Japonsko. — Po angleškem je vedno dosti povpraševanja, ker so cene povoljne.

Južno sadje. Dobili smo prve dalmatinske nove rožiče, ki so povsem lepi, ter se prodali po f. 8%, do 8%. Letoski pridek rožičev v Dalmaciji je slab, popolnoma dober pa je v Italiji, toda te dobimo še le v 2 do 3 tednih. Poslednjim bodo vsakokor boljše cone, kakov dalmatinskem, vzmajoč v posev carino.

Malenkostno novega grozja „Sultanina“, koje je prispele, ni našlo kupev, ker je predrago — okolo 47 gld. s carino vred.

Pribihajti teden bi morale despeti pre smokve v vencih, za katere zahtevajo danes f. 15%.

V 15 do 20 dneh dobimo nove mandeljne. Cena za blago s carino vred bude okolo 68 gld.

Trgovina.

Moka in otrobi. Moka. Tržišče je vedno še mirno, prometa je malo. Od dne do dne ponujajo prodajalci večjih olajščav, katere pa, namesto, da bi vspodbujale kupce, jih le plasti. Poslednji dež je, kakor se kaže, dobro vplival na žetev pšenice in vselej tega je postal promet z moko še mlajši. — Ogorski mlini imajo te-le cene: št. 0 od f. 12-20 do 13%; št. 1 od f. 11-70 do 12-55; št. 2 od f. 11-20 do 11-80; št. 3 od f. 10-40 do 11-20; št. 4 od f. 10 — do 10-70; št. 5 od f. 9-60 do 10-50; št. 6 od f. 8-60 do 9-70; št. 7 od f. 7-20 do 8-20; št. 8 od f. 5-60 do 6-45, kakor je že določena vred.

Otrobi. Početkom tega tedna je suša nekoliko povzdignila cene otrobom, posebno je bil podprt z „Econom“ svoj izdelek, kajti zahteva je f. 4-25 z vrečo vred. Ko je bil padel dež, občutile so to tudi cene otrobom, kajti „Econom“ je znižal svojo zahtevo tako na f. 4-10. Tekom tedna se je prodajal ta izdelek po f. 3-85 do 4-10 kvintal z vrečo vred. Tržišče se zaključilo mimo.

Drobni otrobi. Ker narašča zruba, je tudi povpraševanje živahnje, torej je bil v tem tednu promet še precej živahan, posebno kar se dostaja levantinskega izdelka in toliko glede gotovega blaga, kolikor proti poznejši oddaji. Cene so bile po f. 3-60 do 3-80 kvintal z vrečo vred, kakor so že bile vesti. Tudi „Econom“ je prodal še precej svojega izdelka, posebno v inozemstvu, Zahteva f. 4-15 z vrečo vred. — Zadnji tranzit doznamo, da se je pšenica podrazili za 9 nč., kar priča, da na Ograkem ni delovalo še nadalje ter da se bojijo še vedno žetev, katera bode menda le srednja.

Slanina in mast. Od poslednjega počila sèm podražila se je mast za 1 for. kvintal. Cene so: za sede po 200 kg. f. 54-50 do 55 — in za sede po 80 do 90 kg. for. 55-50 do 56. — Slanina je nespremenjena. — Gori omenjene cene voljajo za skladisce v Trstu.

Goved. Od 9. do 15. t. m. prodalo se je v Trstu 325 volov in 24 krav klavno živine in sicer — volov iz Kranjske, 253 iz Hrvatske, — iz Istre, 66 iz Dalmacije in 6 domačih. Plačevali so se: voli iz Kranjske po f. — — do — —; voli iz Hrvatske po f. 42 — do 43 — ; iz Istre po f. — — do — —; iz Dalmacije po f. 42 — do 43 — in domači po f. 45 — do 46 — ; domači krave po f. 43 — do 44 — in krave iz Kranjske po f. — — do — — kvintal mrtve vase.

Seno in slama. Seno I. vrsti prodajalo se je v tem tednu po f. 3-40, II. vr. po f. 2-40, slama I. vr. po f. 2-90 in II. vr. po f. 2-30 kvintal.

Surovo maslo, jaje in kokoši. Kranjsko surovo maslo prodajalo se je v tem tednu v partijah od 20 do 30 kg. po 94 do 98 nč., v part. od 30 do 50 kg. po 92 do 94 nč., furlansko surovo maslo v part. od 20 do 30 kg. po f. 1-04 do f. 1-10 in v part. od 30 do 50 kg. po f. 1-04 do 1-06 kilogram. Tolminsko surovo maslo I. vrsti po f. 1-06 do 1-08 kilogram.

Jaje na debelo po f. 2-25 do 2-50 stokomadov.

Kokoši po 90 nč. do 1-30 komad, pičeta po 80 nč. do f. 1-50 par.

Krompir, navadni, na debelo po 2-25 do 3. — R. M. *

SVOJI K SVOJIM!

Gostilna „All'Antico Moro“ ulica Solitario 12, (po domače pri „Prvačkovem“) priporoča pravi kraski teran iz Komna I. vrste po 40, II. po 32 in belo riperasco po 36 nč. liter. Izborni „Rieding“ v steklenicah. — Dobra kuhinja in po ceni je vedno na razpolaganju. — Držec se gesla: „Rojak k rojaku“, priporoča se podpisani za obil obisk. Anton Vodopivec, gostilničar.

Gostilna Ivana Trevna v ulici Ma-
donina št. 29. se priporoča slovenskemu občinstvu v obilen obisk. Točijo se zmirom izvrstna istrska in okoliščna vina po najnižji ceni. Točna postrežba z gor-
kimi in mrzlimi jedmi. 2-52

Ivan Debelak, via Benvenuto št. 1 v Trstu, imo zaloge v skrovitnega jedilnega blaga, katero prodaja na drobno in debelo kolikor v mestu toliko na dočelo proti povzetju. Priporočajo se sl. občinstva zagotavlja poštano in vestno postrežbo. 2-52

Bratje Ribarić, izdelovalci oglja v sv. Petru, priporočajo svoje zaloge v Trstu: via Pondares št. 1, Piazza della Valle 2, via Madonnina 2, Piazzetta Cordainoli 2, z ugodom tudi v ulici Torrente po najnižjih cenah. Oglje I. kakovosti karbonina, kok, dava na metro itd. Naročbo se spremljajo tudi z dopisnicem.

Slovencem tržaškim priporočam svojo gostilno v Bar-
kovičah „Alla bella Trieste“. Izbrana domaća kuhinja, pristna domaća vina in kraški teran.

Gabrijel Devetak.

K. Zobec in C. izdelovalci umeteljnih ognjev priporočajo se sl. občinstvu, da ga blagovoli ob vsaki priliki počasiti z naročili temveč, kar so naslanja na rok „Svoji k rojstvu“. Naročili vspremojo se na cesti Rossellotti št. 121 (Camp. Morpurgo) v Trstu. — Coniko v slovenskem jeziku pošilja franko in gratis.

RODOLJUBI!!

Podpisani naznanjam, da sem odpril v soboto dne 9 junija svojo krčmo v ulici Vattadivo št. 19, znano pod imenom „Croce di Malta“. Točil bodem vina prve vrste, kraški teran in izvrstno pivo. Izbrana kuhinja, cene poštene. — Nadejajoč se, da me bodo Tržaški Slovani po mogočnosti podprteli, boljšim udanijem Fran Kravos.

Ivan Goriup
posestnik na Opčinah

ponuja priznano izvrstno vino iz svojih posetov v Rojane, belo in rdečo, gospodom gostilničarjem in zasebnikom. Za družino v Trstu se dostavi v stanovanje, v sodišču od 50 l. naprej, voznilino in užitino prosto, po 32 novč. Za veča naročila po dogovoru. Ima v zalogi tudi pristno domaća tropinovec in brijanace.

Advokat dr. Viktor Supan
je otvoril
svojo pisarno
v Ljubljani
na Bregu štev. 16.

V ulici Cecilia št. 6

tudi se
izvrstno istrijansko in furlansko vino po 28 novčev
liter. Belo vino po 32 in moskat po 40 novčev. —
Marčno pivo po 24 novč.

Gostilna
„CANTINA ISTRIANA“
Via Tivarnela, blizu postaje Južne železnice.

Prodaja najboljša istrijska vina po 32 kr. in kraški „Auberski“ teran po 4-kr. liter; pivo iz tovarne „Steinfeld“ po 28 kr. liter. Kuhinja prve vrste, — Kosila po 22 kr. — Slavnemu občinstvu v mestu in na dočeli priporoča se uljudno podpisani za mno-
gobrojni obisk. Josip Može.

Tvornica glasovirjev Henrik Bremitz
v Trstu, Via Nuova št. 13

pijaninov amerik, sistema garantirani novi od 170 gld. naprej. Prodajojo se tudi na mesečne obroke izplačljive v treh letih ter dajejo v najem od 3 gld. na mesec naprej.

Velika Lverska loterija. 2024 dobitkov

60.000 gl. 10.000 gl. 5.000 gl.
v gotovini le po odbitku 10%

Lverske srečke 1 gld. priporočata:
Marco Nigris, Enrico Schiffmann.

Zaloga piva
pivovarna bratov
Reininghaus v Steinfeldu — Gradec

in 150
zaloga kisla voda Mattoni's Giesshübler
pri

A. DEJAKU, junior,
v Trstu, via degli Artisti št. 8.
zastopnik za Primorsko, Dalmacijo in Levant

Franjo Štolfa

urarski mojster v Komnu št. 162.

izdeluje stolne ure po najnižje mogočih cenah. Navaja se poljubno vsakih 20 ali 30 ur, pa tudi 3 do 15 dni in 6 mesecov. Za delo jamči 3 do 5 let. Priporoča se pred. duhovščini in slavnim občinskim predstojništvom, da bi se obrali v slučaju potrebe do njega.

Zdravnik

13-48

Dr. M. Lukšić - Nižetić

ordinira od 3-4 popol.

via Madonna del Mare 2, II.

(V slučaju potrebe tudi po noči).

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni ako se naroča po pošti

Ubalda pl.

Trnkóczy

lekar zraven rotoža v Ljubljani

priporoča:

Z A Ž E L O D E C :

Marijanske kraljice za želodec. — Steklonica 20

kr., 6 steklenice 1 gld. 3

truet. 4 gld. 80 kr.

Z A p r s a : —

Planinski zeliščni ali prsní sirup za odraženo

in otrocke; razvija sil in lajka bolčine, n. pr. pri

kašli. — Steklonica 50 kr., 6 steklenice 2 gld. 50 kr.

Z A t r g a n j e : —

Protinski cret (Gichtgeist) lajja in preganje bo-

čine v krizu, nogah in rokah. — Steklonica 50 kr.,

6 steklenice 2 gld. 25 kr.

Vsa ta naščeta in vsa druga zdravilna sredstva

so dobivajo v lekarni.

Ubalda pl. Trnkóczy ja

v Ljubljani zraven rotoža

in se vsak dan s prvo pošto razpoljujo.

C. kr. dvorna lekarna

Ivana Mizzana

VIA CAVANA V TRSTU.

Podpisani naznanja sl. občinstvu, da je prevzel goti omenjeno lekarno od dedičev pok. Benedetta Vlach-Miniussija, priporočajo se najtoplje in obljubljajočo načineno postrežbo z umerjenimi cenami. Klanom „Delalskega podpornega društva“ pa naznanja so posebej, da mu je odbor istega dovolil sprejemati recepto od njih v slučaju, ako njim takšno društvena zdravniku predpisata. Za dnevno lekarsko potrebu se priporoča

104-30 Ivan Mizzan.

Jak. Klemenc

TRST

Via S. Antonio št. 1.

priporoča častitim svojim odjemnikom in slavnemu

občinstvu

svojo veliko skladislo blaga za prihodnjo spomlad in poletje, to je blago za moške in gospe, perkalj, svilne rute raznih vrst s fransami ali brez njih, srajce za turiste, „Jiger“-perilo, bombažne in vlnene jopicice, možko in žensko bele in barvane srajce, možko ovratnike, bogato zalogo zavratnic na izber, dežnike in solničnike, perilo, platno, musolin, kotonino, bombažno, barvane tkaniči, ki so moreno prati, bombažno suko za možke, rokavice iz švedske sukanice in slike za možke in gospe, rokavice iz sukanice po švedski šogl, tvarine za obrobljenih v bogati izberi, posebnosti za ženska šolska rôčna dela. Vsprejemajo se naročila v vseh teh predmetih ter se zagotavlja točna in vestna postrežba.

Gostilna „Alla Città di Vienna“

Piazza Caserma h. št. 2, (zraven Tiskarne Dolene) toti teran I. vrsti iz prve kletje iz Kazelj in Avberja po 48 nč. liter, kakor tudi istrske vino sproti in za domačo uporabo. — Graško pivo, izvrstna kuhinja (italijanska in nemška) po jas-
unostih cenah. — Priporoča se sl. občinstvu (101) Ant. Brovedanti.

Vozni listi in tovorni listi v